ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.6.2024
COM(2024) 624 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Σλοβενίας

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 624 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Σλοβενίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου[1], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2], με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως για να προωθήσει την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και να καταστήσει τις οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

---

1 ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) Ο κανονισμός REPowerEU[3], που εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Η Σλοβενία πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

(3) Στις 16 Μαρτίου 2023, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030»[4] με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ αυτών των κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, καθώς και η ενιαία αγορά, αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της. Σε συνέχεια της εν λόγω ανακοίνωσης, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 14 Φεβρουαρίου 2024, την ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα[5]. Η έκθεση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που καθορίστηκαν.

(4) Στις 21 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024[6], η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 22 Μαρτίου 2024, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της ετήσιας έρευνας για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024 με βάση τις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης γνώμη σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος 2024 της Σλοβενίας. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Απριλίου 2024, καθώς και την πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024 όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2024.

(5) Στις 30 Απριλίου 2024, τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την

---

3 Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου. Περιλαμβάνει επίσης τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ σχετικά με τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών[7]. Οι στόχοι του νέου πλαισίου είναι η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μέσω σταδιακής δημοσιονομικής εξυγίανσης, καθώς και μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Προωθεί την εθνική ανάληψη ευθύνης και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια περιλαμβάνουν τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτουν χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών[8] στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία το αργότερο έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ΑΕΠ, καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του δημόσιου ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί κατά τρία έτη κατ' ανώτατο όριο. Στις [21 Ιουνίου] 2024, η Επιτροπή, προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω σχεδίων, θα παράσχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση σχετικά με το περιεχόμενο των σχεδίων και τις μετέπειτα ετήσιες εκθέσεις προόδου τις οποίες θα πρέπει να υποβάλουν και, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, θα τους διαβιβάσει τεχνική καθοδήγηση σχετικά με τις δημοσιονομικές προσαρμογές (πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, κατά περίπτωση). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων τους και τη διαβούλευση με ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κατά περίπτωση.

---

[7] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) και οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[8] Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2024 (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

(6) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(7) Στις 30 Απριλίου 2021, η Σλοβενία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού. Στις 20 Ιουλίου 2021, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Σλοβενίας[9], η οποία τροποποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2023 σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να επικαιροποιηθεί η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη, καθώς και να συμπεριληφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU[10]. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Σλοβενία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(8) Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για τη Σλοβενία[11]. Αξιολόγησε την πρόοδο της Σλοβενίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Σλοβενίας. Με βάση την ανάλυση αυτή, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά σε σχέση με τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Σλοβενίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

---

9 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Σλοβενίας (10612/21).

10 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 16ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 20ής Ιουλίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Σλοβενίας (13615/1/23).

11 SWD(2024) 624 final.

(9) Με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat[12], το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Σλοβενίας μειώθηκε από 3,0 % του ΑΕΠ το 2022 σε 2,5 % το 2023, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε από 72,5 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 69,2 % στα τέλη του 2023. Όπως ανακοινώθηκε στις κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024[13], η Επιτροπή κάνει το πρώτο βήμα για να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ[14]. Στην έκθεση αυτή αξιολογήθηκε η δημοσιονομική κατάσταση της Σλοβενίας, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης που προβλέπεται για το 2024 υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ. Στην έκθεση συναγόταν το συμπέρασμα ότι, υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, και αφού ελήφθη υπόψη η γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής που συστάθηκε βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή προτίθεται να μην προτείνει τον Ιούλιο την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος για τη Σλοβενία.

(10) Στις 12 Ιουλίου 2022, το Συμβούλιο συνέστησε στη Σλοβενία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής[15], λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Συνέστησε στη Σλοβενία να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στη Σλοβενία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός[16] ήταν συσταλτικός, κατά 0,5 % του ΑΕΠ, σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε συσταλτική συμβολή ύψους 0,4 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Σε αυτήν περιλαμβάνεται το μειωμένο κόστος των στοχευμένων μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης για τα νοικοκυριά και τις

---

12 Eurostat — Δείκτες ευρώ, 22.4.2024.

13 COM(2023) 141 final.

14 Έκθεση της Επιτροπής που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 19.6.2024 [COM(2024) 598 final].

15 Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Σλοβενίας το 2023, που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού, εκτιμάται σε 11,5 % σε ονομαστικούς όρους, με βάση τον 10ετή μέσο πραγματικό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης και τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2023.

16 Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης.

επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, κατά 0,3 % του ΑΕΠ. Η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου. Οι δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα ταμεία της ΕΕ ανήλθαν στο 1,3 % του ΑΕΠ το 2023. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 4,6 % του ΑΕΠ το 2023, ποσοστό που συνιστά ετήσια μείωση κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2022. Η Σλοβενία χρηματοδότησε πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ. Η Σλοβενία χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, για παράδειγμα επενδύσεις σε σιδηροδρομικές υποδομές, σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην πρόληψη φυσικών καταστροφών, οι οποίες χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ.

(11) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 2,3 % το 2024 και κατά 2,6 % το 2025, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 2,8 % το 2024 και 2,4 % το 2025.

(12) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο έλλειμμα ύψους 2,8 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε 68,1 % έως τα τέλη του 2024. Η αύξηση του ελλείμματος το 2024 απηχεί κυρίως τις υψηλότερες δημόσιες επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων των εθνικά χρηματοδοτούμενων δαπανών για την ανοικοδόμηση μετά τις πλημμύρες, και την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των κοινωνικών παροχών, ενώ αντισταθμίζεται εν μέρει από τη μείωση των επιδοτήσεων, την απόσυρση μέτρων που μειώνουν τα έσοδα για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας, καθώς και από την προσωρινή αύξηση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος εταιρειών. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι συσταλτικός κατά 0,2 % του ΑΕΠ το 2024.

(13) Δαπάνες ύψους 0,7 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2024, έναντι 0,2 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο και το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Σλοβενίας. Δαπάνες ύψους 0,4 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με δάνεια από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2024, έναντι 0,1 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής.

(14) Στις 14 Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο συνέστησε[17] στη Σλοβενία να διασφαλίσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, ιδίως περιορίζοντας την ονομαστική αύξηση των

[17] Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Σλοβενίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 της Σλοβενίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 224).

καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών[18] το 2024 σε ποσοστό που να μην υπερβαίνει το 5,5 %. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες της Σλοβενίας προβλέπεται να αυξηθούν κατά 5,6 % το 2024[19], ποσοστό που είναι υψηλότερο από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Η εν λόγω υπέρβαση του συνιστώμενου μέγιστου ρυθμού αύξησης των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών αντιστοιχεί σε λιγότερο από 0,1 % του ΑΕΠ το 2024. Αυτό ενδέχεται να μη συνάδει πλήρως με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(15) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στη Σλοβενία να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ και να χρησιμοποιήσει τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο διευκρίνισε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, η Σλοβενία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος[20] των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε 1,4 % του ΑΕΠ το 2023 και προβλέπεται να ανέλθει σε 0,1 % το 2024 και σε 0,0 % το 2025. Ειδικότερα, η αποζημίωση για τους προμηθευτές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας που πωλούνται σε διοικητικά καθορισμένες τιμές θεωρείται ότι θα παραμείνει σε ισχύ το 2024, αν και με μικρό αντίκτυπο. Εάν τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν χρησιμοποιηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, όπως συνέστησε το Συμβούλιο, οι προβολές αυτές θα συνεπάγονται δημοσιονομική προσαρμογή ύψους 1,3 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες[21] έχουν συσταλτική συμβολή στον

---

18 Ως καθαρές πρωτογενείς δαπάνες ορίζονται οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες εκτός i) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) των δαπανών για τόκους, iii) των δαπανών για την κυκλική ανεργία και iv) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

19 Στο ποσοστό αυτό λαμβάνονται υπόψη έκτακτα μέτρα ύψους 0,7 % του ΑΕΠ το 2024, τα οποία σχετίζονται με το βραχυπρόθεσμο κόστος έκτακτης ανάγκης για την ανοικοδόμηση μετά τις πλημμύρες του Αυγούστου του 2023 (καθώς και κονδύλια ύψους 0,4 % του ΑΕΠ το 2023, που σχετίζονται με την ίδια αιτία). Επίσης, το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ προβλέπεται να παράσχει για το κόστος έκτακτης ανάγκης 0,15 % του ΑΕΠ το 2023, 0,3 % του ΑΕΠ το 2024 και 0,15 % του ΑΕΠ το 2025. Στις 14 Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο αναφέρθηκε επίσης στις καταστροφικές πλημμύρες που έπληξαν την Ιταλία τον Μάιο του 2023 και συμφώνησε να ληφθεί υπόψη το κόστος των μέτρων άμεσης στήριξης έκτακτης ανάγκης εξαιτίας των εν λόγω πλημμυρών στις μεταγενέστερες αξιολογήσεις της συμμόρφωσης και να θεωρηθούν τα μέτρα, καταρχήν, έκτακτα και προσωρινά. Παρόμοια προσέγγιση έχει ακολουθηθεί όσον αφορά τις πλημμύρες που έπληξαν τη Σλοβενία τον Αύγουστο του 2023.

20 Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών και, κατά περίπτωση, χωρίς τα έσοδα από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας.

21 Για τη μέτρηση της συμβολής αυτής χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης, χωρίς i) τις πρόσθετες δημοσιονομικές επιπτώσεις των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) τις έκτακτες δαπάνες, iii) τις δαπάνες για την κυκλική ανεργία και iv) τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, σε σχέση με τον μεσοπρόθεσμο

δημοσιονομικό προσανατολισμό ύψους 0,1 % του ΑΕΠ κατά το εν λόγω έτος. Τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας προβλέπεται να καταργηθούν σταδιακά το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Ωστόσο, τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν δεν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν πλήρως για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Αυτό ενδέχεται να μη συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(16) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στη Σλοβενία να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν στο 5,3 % του ΑΕΠ το 2024 (από 4,6 % του ΑΕΠ το 2023). Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Αντίστοιχα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, αναμένεται παραμείνουν σταθερές στο 1,3 % του ΑΕΠ το 2024 από 1,3 % του ΑΕΠ το 2023.

(17) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 2,2 % του ΑΕΠ το 2025. Η μείωση του ελλείμματος το 2025 απηχεί κυρίως τη θέσπιση μιας νέας εισφοράς μακροχρόνιας φροντίδας, η οποία θα επιβληθεί από τον Ιούλιο του 2025 και η οποία προβλέπεται να αυξήσει τις κοινωνικές εισφορές κατά περίπου 0,4 % του ΑΕΠ. Η σταδιακή μείωση των δαπανών για την ανοικοδόμηση μετά τις πλημμύρες θα επηρεάσει τις δημόσιες επενδύσεις, οι οποίες προβλέπεται να μειωθούν κατά 0,4 εκατοστιαίες μονάδες, στο 5,4 % του ΑΕΠ. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί στο 66,4 % έως τα τέλη του 2025.

(18) Προβλέπεται σημαντική αύξηση των δαπανών λόγω της γήρανσης του πληθυσμού για τη Σλοβενία, με αποτέλεσμα την αύξηση των δαπανών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, μακροχρόνια περίθαλψη και συντάξεις κατά τις επόμενες δεκαετίες. Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει ήδη διάφορα μέτρα για τη στήριξη της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Πέρα από το σχέδιο, είναι σημαντικό να παρακολουθούνται οι δαπάνες, ώστε να διασφαλιστεί η επάρκεια και η δημοσιονομική βιωσιμότητα της κοινωνικής προστασίας. Ο εντοπισμός τομέων χαμηλότερης προτεραιότητας ή αναποτελεσματικών δαπανών θα μπορούσε να γίνει μέσω επανεξετάσεων των δαπανών. Στη συνέχεια, τα κονδύλια που ελευθερώνονται θα μπορούσαν να ανακατανεμηθούν για την αντιμετώπιση νέων δημοσιονομικών προκλήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της κοινωνικής προστασίας. Για να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δαπανών, θα ήταν κρίσιμο τα μέτρα παρακολούθησης να εφαρμοστούν ταχέως και να είναι συνεπή με τις τρέχουσες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

(19) Ο δείκτης φορολογίας ως προς το ΑΕΠ της Σλοβενίας παραμένει κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ και η σύνθεσή του παραμένει όχι ιδιαίτερα ευνοϊκή για την ανάπτυξη. Το ανώτατο κλιμάκιο φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και το μη μισθολογικό

(10ετή) μέσο ρυθμό αύξησης του δυνητικού ονομαστικού ΑΕΠ, εκφραζόμενη ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

κόστος της εργασίας για διάφορα επίπεδα εισοδήματος παραμένουν μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ, ενώ οι φόροι ακίνητης περιουσίας, συμπεριλαμβανομένων των περιοδικών φόρων ακίνητης περιουσίας, παραμένουν πολύ χαμηλοί, με ποσοστό κάτω από το ήμισυ του μέσου όρου της ΕΕ. Ο περιορισμός του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας θα μειώσει το κόστος εργασίας, θα τονώσει τη ζήτηση εργασίας και θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα. Η αύξηση των καθαρών μισθών θα μπορούσε να τονώσει την προσφορά εργασίας. Μολονότι το μερίδιο των εσόδων από περιβαλλοντικούς φόρους υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ, το φορολογικό σύστημα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την περαιτέρω προώθηση των πράσινων στόχων, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

(20) Οι δημόσιες επενδύσεις στη Σλοβενία υπερβαίνουν τον μέσο όρο της ΕΕ και έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητά τους θα μπορούσαν να αυξηθούν με τη βελτίωση του συντονισμού στον σχεδιασμό των δημόσιων επενδύσεων μεταξύ τομέων και υπουργείων. Ένα συνεκτικό σύνολο εγγράφων μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και ένα ολοκληρωμένο μεσοπρόθεσμο σχέδιο για πιθανές επενδύσεις θα μπορούσαν επίσης να είναι εργαλεία για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των δημόσιων επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης της ιεράρχησης των έργων σύμφωνα με τις εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες. Αυτό θα συμβάλει επίσης στην αύξηση του αναπτυξιακού δυναμικού και της δημοσιονομικής βιωσιμότητας της χώρας.

(21) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Αυτές αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές για τη χώρα συστάσεις, καθώς και στο οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της Σλοβενίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του σχεδίου έως τον Αύγουστο του 2026 είναι αναγκαίο η Σλοβενία να συνεχίσει την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και να επιταχύνει τις επενδύσεις αντιμετωπίζοντας τις καθυστερήσεις που προκύπτουν, διασφαλίζοντας παράλληλα ισχυρή διοικητική ικανότητα. Η συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία για να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(22) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των ταμείων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η Σλοβενία οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις οικείες ειδικές συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η επανεξέταση αυτή αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Η Σλοβενία έχει σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, εντούτοις εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις και βαθιές ανισότητες μεταξύ της περιφέρειας της πρωτεύουσας και της υπόλοιπης χώρας.

Είναι κρίσιμο να επιταχυνθεί η εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και να ενισχυθεί η διοικητική ικανότητα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα εξακολουθούν να είναι συναφείς. Πέρα από τα μέτρα διοικητικής ικανότητας, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να συνεχιστούν οι πράσινες επενδύσεις, ιδίως τα μέτρα προστασίας από τις πλημμύρες και μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, δίνοντας προτεραιότητα σε λύσεις που βασίζονται στη φύση. Εξίσου σημαντικό είναι να συνεχιστούν οι επενδύσεις στις βιώσιμες μεταφορές, ώστε να μειωθεί η έντονη εξάρτηση από τη μετακίνηση με ιδιωτικά αυτοκίνητα. Η εφαρμογή των εδαφικών σχεδίων δίκαιης μετάβασης που στηρίζουν τη σταδιακή κατάργηση του άνθρακα παραμένει καίριας σημασίας. Οι συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στην έρευνα και ανάπτυξη προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγικότητα της εργασίας εξακολουθούν να είναι σημαντικές. Επιπλέον, είναι σημαντικό να προωθηθεί η εκπαίδευση ενηλίκων, μεταξύ άλλων στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες, καθώς και οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, με παράλληλο εκσυγχρονισμό και ψηφιοποίηση των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας. Συνιστά προτεραιότητα να επιταχυνθεί η αποϊδρυματοποίηση και η ανάπτυξη ποιοτικών, κατάλληλων και οικονομικά προσιτών κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας, και ιδίως της μακροχρόνιας περίθαλψης, για τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης. Η Σλοβενία θα μπορούσε επίσης να αξιοποιήσει την πρωτοβουλία της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη προκειμένου να τονώσει τις επενδύσεις στην ανάπτυξη και την παραγωγή καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογιών, ιδίως στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της θέρμανσης.

(23) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, η Σλοβενία αντιμετωπίζει διάφορες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της, τις ελλείψεις δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού, καθώς και τις περιορισμένες επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων και τις περιορισμένες επενδύσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία.

(24) Η δοκιμασία του Προγράμματος Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών (PISA) του 2022 κατέδειξε σημαντική επιδείνωση των βασικών δεξιοτήτων (ιδίως όσον αφορά την ανάγνωση και τα μαθηματικά). Η αύξηση του ποσοστού των μαθητών ηλικίας 15 ετών με χαμηλές επιδόσεις και η μείωση εκείνων με κορυφαίες επιδόσεις στα μαθηματικά και την ανάγνωση μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την προσφορά δεξιοτήτων και την ανταγωνιστικότητα της Σλοβενίας στο μέλλον. Η εν εξελίξει μεταρρύθμιση των σχολικών προγραμμάτων σπουδών θα μπορούσε επίσης να περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν στην ενίσχυση των βασικών δεξιοτήτων παράλληλα με τις πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες, την εκμάθηση γλωσσών και τη βελτίωση των επιχειρηματικών και οικονομικών ικανοτήτων· επιπλέον, το επάγγελμα του εκπαιδευτικού θα μπορούσε να καταστεί πιο ελκυστικό.

(25) Βάσει της έρευνας της Επιτροπής για την εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων[22], οι διευθυντές επιχειρήσεων στη σλοβενική βιομηχανία αναφέρουν τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού ως έναν πολύ βασικό παράγοντα περιορισμού της δραστηριότητας από τα μέσα του 2021. Τα ποσοστά κενών θέσεων εργασίας είναι επίσης σημαντικά υψηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ. Παρά τα μέτρα που ελήφθησαν στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, εξακολουθεί να

[22] Χρονοσειρές — Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu)

υπάρχει σημαντική συσσώρευση αιτήσεων αλλοδαπών εργαζομένων, λόγω των υπερβολικά επαχθών νομικών απαιτήσεων. Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων παρεμποδίζουν ήδη τις επενδύσεις και την παραγωγή, ιδίως στη βιομηχανία. Επίσης, δυσχεραίνουν την ομαλή παροχή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ιατροφαρμακευτικής και της μακροχρόνιας περίθαλψης. Ως εκ τούτου, για να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα και η ανάπτυξη, είναι κρίσιμο να αυξηθεί η προσφορά εργασίας, μεταξύ άλλων με την περαιτέρω ενθάρρυνση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, την προσέλκυση εργαζομένων από τρίτες χώρες και την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών στην αγορά εργασίας και την κοινωνία.

(26) Οι δαπάνες για τον δημόσιο ερευνητικό τομέα, οι δαπάνες για μη ερευνητική καινοτομία από εταιρείες και οι δαπάνες καινοτομίας ανά εργαζόμενο εξακολουθούν να είναι σχετικά χαμηλές στη Σλοβενία. Οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων σε σχέση με το ΑΕΠ είναι επίσης χαμηλές, ιδίως σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ, επηρεάζοντας αρνητικά τον δυναμισμό των επιχειρήσεων και, ως εκ τούτου, την ικανότητά τους καινοτομίας και ανάπτυξης. Αυτό, με τη σειρά του, συνιστά τροχοπέδη για την ανταγωνιστικότητα της Σλοβενίας. Η περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών για τα επιχειρηματικά κεφάλαια θα μπορούσε να συμβάλει στην προσέλκυση περισσότερων ξένων κεφαλαίων και να βοηθήσει τις καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις να επεκταθούν.

(27) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το 2024 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, για να εφαρμόσουν τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Όσον αφορά τη Σλοβενία, οι συστάσεις 1, 2 και 3 συμβάλλουν στην υλοποίηση της πρώτης, της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σλοβενία να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025 προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του μεταρρυθμισμένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, να περιορίσει την αύξηση των καθαρών δαπανών[23] το 2025 σε ρυθμό που να συνάδει με τη θέση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και με τη διατήρηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Να διασφαλίσει τη δημοσιονομική βιωσιμότητα της κοινωνικής προστασίας και την επανεξισορρόπηση των φορολογικών εσόδων σε πιο φιλικές προς την ανάπτυξη και πιο βιώσιμες πηγές. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών μέσω της επανεξέτασης των δαπανών και μέσω της καλύτερης διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων.

2. Να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητα διαχείρισης των κονδυλίων της ΕΕ, να επιταχύνει τις επενδύσεις και να διατηρήσει τη δυναμική υλοποίησης των

[23] Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

μεταρρυθμίσεων. Να αντιμετωπίσει τις καθυστερήσεις που προκύπτουν, ώστε να καταστεί δυνατή η αδιάλειπτη, ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026. Να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. Να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα ανεβάζοντας περαιτέρω τα επίπεδα δεξιοτήτων, διασφαλίζοντας ότι η εν εξελίξει μεταρρύθμιση των προγραμμάτων σπουδών συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των βασικών δεξιοτήτων, αντιμετωπίζοντας τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και προάγοντας τον δυναμισμό των επιχειρήσεων και τη δημιουργία εταιρειών υψηλής ανάπτυξης, μέσω της βελτίωσης των συνθηκών για επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων και θεσμικούς επενδυτές, καθώς και επενδύσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος